

Witał je Wojciech Korfanty

Mija obecnie lat 25, jak wojsko polskie po plebiscywie śląskim i trzech powstaniach wkroczyło wreszcie na Górny Śląsk, 22. czerwca 1922 r. Witał je Wojciech Korfanty, największy syn ziemi śląskiej, na rynku w Katowicach przedplemieniem, w którym powiadał m. in.:

trzeby u nas wszyscy bez względu na wyznanie, w jednym stali szeregu i zgodnie dla Ciebie pracowali. Tej zgody i zbożnej pracy kolo zbudowania naszej państwowości z całego serca życzymy naszym czynnikom politycznym.

Panie Generale! Książę Delegacie! Przedstawiciele władz Rzeczypospolitej Polskiej! Żołnierze! Uczestnicy powstania górnośląskiego! Kochani Rodacy i Bracia! Nareszcie nadjechała chwila przez tyle pokoleń górnośląskich upragniona! Nareszcie nastał wielki radostny dzień przez wszystkie serca polskie pożądany! Śląsk łączy się dzisiaj z Polską, łączymy się dzisiaj z Matką Ojczyzną!

Generalu! Żołnierze! Dawniej ryce- rze u stóp ołtarzy składali przysięgę, że wytrwale walczą będą za wiarę i ojczyznę, że miecz swój podniosą będą tylko w obronie porządku Bożego na świecie i w obronie słabych i młodych. Te szczerne ideały chrześcijańskie zawsze były hasłem żołnierza polskiego i na jego niesplamionych setnada- rach widnieją. Mamy głęboką wiarę, że te szczerne hasła co dzień w czyn będziecie zamieniali. Ci rycerze polscy, piastunowie naszej suwerenności państwowej i tych szczerznych ideałów rycerskich i Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej — niech żyją!

Wielką radość naszą maci nam myśl o tych setkach tysięcy drogich braci, którzy mimo wielkich ofiar pozostaną nadal pod obcym jarzmem obcych państw, którzy nie doznają razem z nami wielkiego szczęścia wyzwolenia narodowego. Bracia kochani pozostają poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej! Szczęśliwy naród polski o Was nigdy nie zapomni. Sercem i duszą zawsze będzie z wami, a miłość braterską czynem zawsze będzie za- twardzała. Połączona Rzeczypospolita Polska w obronie Waszej nie omieszcza nigdy mieś Was pomocy w Waszej ciężkiej doli, korzystając z praw jej nuda- rzy przez komencje międzynarodowe.

Wojciech Korfanty, który był demokratą z najgłębszego przekonania i współtwórcą chrześcijańskiej demokracji w Polsce, wysunął się w Polsce pomajęcej na głównego przeciwnika rządów dyktatorskich, za co cierpił w Brześciu i poniósł śmierć męczeńską w więzieniu sanacyjnym. Jako testament duchowy pozostawił narodowi polskiemu hasło mające dziś równie wielkie dla nas znaczenie.

Kłeska wojsk Czangajszeka w Mandżurii Szanghaj. — Z Szanghaju podano, iż Rada Polityczna Kuomintangu za- proponowała wycofanie wojsk rządowych Mandżurii, pozostawiając ją jako rejon działania komunistom chińskim.

Ustawa antystrajkowa Mimo to ustawa może wejść w życie, jeżeli uzyska ponownie 2/3 głosów w Senacie

Narodowiec

Quotidien démocratique pour la défense des intérêts sociaux et culturels de l'immigration polonaise

LENS (P. de C.) Tel. 227. Wydatca i założyciel: r. Emile Zola, 10L. Directeur - Fondateur: Michał KWIATKOWSKI Redaktor naczelny: Florian MIEBZIŃSKI CENA PRIX 4 fr.

Oświadczenie min. Spr. Zagr. Francji G. Bidault

„Dziś albo nigdy dla odbudowy Europy”

PARYŻ. — Zgromadzenie Narodowe rozpoczęło w piątek obrady nad polityką zagr. Francji, deklaracją mini- stra Spr. Zagr. Georges Bidault. Minister przedstawił przebieg obrad konfe- rencji moskiewskiej a podkreśliwszy, że zasadnicze linie polityki zagr. Francji pozostają niezmiennie, oświadczył, iż Francja wita z radością plan Mars- halla i złożył hołd wdzięczności Sta- nom Zjednoczonym za gest przyjęty z serdeczną radością przez cały naród francuski.

Krajowa Rada Federacji Gór- ników zadowolona z korzyści, przysługujących górnikom PARYŻ. — Krajowa Rada Federacji Gór- ników (C.G.T.) stwierdza w rezolucji, pod- jętej na ostatnim zebraniu, że „notuje jako stryżenie urzędowanie zadań” doty- czących minimum żyłowego rozszerzenia statutu górnika na wszystkich robotników kopalni, przyznania górnikom i pensjonar- yom węgla z większym niż dotychczas od- setkiem węgla dobrego gatunku.

Projekty rządowe uzdrowienia finansów Francji

PARYŻ. — Rada Ministrów w piątek za- twierdziła ostatecznie nowe zarządzenia fi- nansowe, dzięki którym rząd spodziewa się uzyskać brakujące 137 miliardów fr. na po- krycie niedoboru budżetowego. Projekty

potrzeby następcza tyłu krajom pogrążonym w kryzysie na skutek wojny rozciąganie trudności zgodne z honorem i korzystnie dla wszystkich, ale także dlatego, ponieważ wi- dzimy w nim środki zastąpienia godnego poażowania wysiłku o kredyty, współpracę europejską, będącą od kilkunastu lat ży- czeniem i nadzieją wszystkich tych, zlwasz- cza we Francji, którzy myślą o przyszłości”.

Table with 2 columns: Category (Chleb i mleko, Transporty, Samochody, Benzyna, Tyton) and Description of measures.

Zaproszenie to nie jest formą tylko, jak to niekiedy utrzymywano. Życzymy, by Związek Sowiecki zrozumiał nasz pośpiech i wspólny interes narodów kontynentu”.

Zarządzenia dotyczące warstw posiadających

Table with 2 columns: Category (Rolnictwo, Handel i Przemysł, Kapitały i dochody) and Description of measures.

Rosja zastanawia się!

MOSKWA. — Agencja Tass poda- je wiadomość o zaproszeniu min. Mo- lotowa przez min. Bidault i Bevina na konferencję dodając, że rząd sowiecki rozpatruje propozycje.

Wolna sprzedaż towarów wioskennych i rowerów

PARYŻ. — Premier Ramadier założył do programu finansowego, przekazanego komi- sji finansowej Zgromadzenia Narodowego,

Rząd węgierski ogłasza Białą Księgę

Na życzenie komunistów Partii Drobnych Posiadaczy wyklucza dalszych członków BUDAPEST. — Rzecznik rządu węgier- skiego oświadczył w dniu 20 czerwca br., iż obecny rząd węgierski ogłosi Białą Księgę zawierającą wszelkie dokumenty o wydarze- niach na Węgrzech.

Tajne zebranie Rady Bezpieczeństwa

Lake - Success. — Rada Bezpieczeń- stwa O.Z.N. odbyła tajne zebranie, na którym na wniosek przedstawiciela W. Brytanii Sir Cadogana wpisano na por- zekadzie dzienny obrad sprawę wyboru gubernatora Wolnego Miasta Triestu przy sprzeciwie delegata Rosji Gromy- ki i przy wstrzymaniu się Francji. Za podjęciem rozmów na te tematy wy- powiedziało się 9 delegatów.

Rejon Kantonu w Chinach pod wodzą

Hong-Kong. — Prowincja Kantonu w Chi- nach znajduje się pod wodzą, a tysiące ludno- ści cywilnej zmuszonych zostało do opu- szczania tej prowincji.

Prez. Truman odrzucił ustawę antystrajkową

Waszyngton. — Prezydent Truman złożył w piątek sprzeciw przeciwko u- stawie Taft-Hartley uchwalonej przez obie Izby Kongresu amerykańskiego. Jest to ustawa skierowana przeciwko działalności Związków Zawodowych, a dająca wielkie uprawnienia właścio- ciom warsztatów pracy, którzy mo- gliby dowolnie narzucać robotnikom place.

Ponad 20 tysięcy strajkujących w Kolonii

Kolonia. — Rzecznik brytyjskiego zarządu wojskowego podał do wiado- mości, iż w Kolonii zastrajkowało 19 i 20 czerwca br. ponad 20 tysięcy robo- tników z powodu zmniejszenia racji chleba.

Mimo to ustawa może wejść w życie, jeżeli uzyska ponownie 2/3 głosów w Senacie

po veto Trumana będzie musiała wró- cić do Senatu amerykańskiego i obec- nie dla wejścia w życie będzie mu- siała uzyskać 2/3 liczby głosów czyli tzw. kwalifikowaną większość.

Wiadomości Lrótkie

PARYŻ. — Od 23-28 czerwca odbędzie się w stolicy Francji światowy Kongres Rod- ziny. Otwarcia dokona francuski minister Zdrowia i Populacji, Robert Prigent. BADEN-BADEN. — Francuski zarząd o- kupacji wojskowej w Niemczech zakazał rozpowszechniania książki Koestlera pt. „Zero i nieskończoność”. RYM. — Pewna wieśniaczka włoska z okolic Verelli oszalała po stracie 24 krów, które padły na skutek zarazy psyska i ra- cie.

Głosy Czytelników

„Jedność przez umiar i tolerancję”

(Artykuł dyskusyjny)

Już wielu rodaków zabierało głos w sprawie...

Pytanie: czy jest możliwe doświadczenie do...

A teraz chciałbym się zapytać tych, którzy...

lub sekty. Różne mają idee i cele w życiu...

I to się nazywa, że żyjemy w wieku...

St. Woźnika Chambron Feug. (Loire)

„Rzeczywistość polska” Narodziny „Demokracji wschodniej”

Reportaż napisany przez specjalnego korespondenta tygodnika

„Le Monde illustré” — H. de GALARDA

(Autoryzowany przekład)

Autobus portu lotniczego przebiegł...

maszynnie w lazience. Wszystkie agen-

wojną i posiada zaledwie 10 proc. nie-

Hotel „Polonia” przy Alejach Jerozolimskich, jeden z nielicznych gmachów ocalałych

już do miasta. „Warszawa! oto co z niej...

mniejszych pokojach, a w razie otrzy-

Niedaleko głównego dworca przy Ale-

wizy, któreby im pozwoliły wyjechać.

Autobus portu lotniczego przebiegł...

maszynnie w lazience. Wszystkie agen-

wojną i posiada zaledwie 10 proc. nie-

zobowiązań, któreby im pozwoliły wyjechać.

Autobus portu lotniczego przebiegł...

maszynnie w lazience. Wszystkie agen-

wojną i posiada zaledwie 10 proc. nie-

zobowiązań, któreby im pozwoliły wyjechać.

Zjednoczenie chrześcijańskich demokratów

Ameryki łacińskiej

MONTEVIDEO. — Na kongresie w Monte-

Program Obozu określony został w głów-

Ceylon otrzyma statut dominialny

KOLOMBO. — Gubernator Ceylonu Sir...

Obóz nie ma charakteru wyznaniowego,

Obóz walczyć będzie o dobrobyt pro-

Obóz uważa za bezwzględny warunek

Obóz odrzuca każdą formę dyktator-

Obóz zamierza zwalczyć tak kapitalizm

Konsekracja nowego biskupa Yokohamy

Tokio. — J. Eksk. Mgr. Tomasz Asagoro...

Stanisław Zborowski postrachem dwóch hrabstw angielskich

London. — Opinia angielska pasjonuje się...

Teremem wycieczek Zborowskiego są dwa...

Kim jest Zborowski? Uwielbiony z chwilą zajęcia...

Walczył pod Monte Cassino i odbył całą...

na trop wiamy, wykołwał się zupnie.

Osaczony i trójony jak zwierzę przez...

Polica, która sęga Zborowskiego już...

Względnie użył jest helikopter cztery...

Uchodząc przed pościgiem policjnym...

szczególnie podczas walk w górzystym...

wszelkie szmery, gotował jedzenie przy...

Jak nawet donoszą z okolic, w których u-

Natomiast b. żołnierze obozu, w którym...

Sprawa Zborowskiego wywołała zrozumiałe...

gdyż rzuca cież na ogół żołnierzy. Dlatego...

Tak wygląda Warszawa zarówno w centrum...

dzielnice za dzielnicą — przy pomocy...

Styczeń 1945. Armia czerwona po-

Jeśli Polska posiada trzy miasta naj-

Luigi unoszą się z wrażenia. — Pewność!

— Tego nie zdołam powiedzieć. Nie od...

— Na czym ta pewność oparta? — Na...

— Na służnosci świętej sprawy, której...

— Krzywią się z rozczarowaniem. Chcia-

— Taka pewność dla kupca nie ma żad-

— Bardzo żałuję — stwierdza chło-

— Ależ jak dotąd nie jeszcze nie jest...

— O ile wiem, dopiero niedawno twier-

— Boemund milczy zadowolony i obję-

— ...Pragnęlbymy wam pomóc — po-

— Bóg zapłać za szczerą chęć. Nie po-

— Nie potrzebujemy pomocy. — Nie po-

— Nie, Bynajmniej. — Pantopus jest tu...

Tak wygląda Warszawa zarówno w centrum...

dzielnice za dzielnicą — przy pomocy...

Styczeń 1945. Armia czerwona po-

Jeśli Polska posiada trzy miasta naj-

Luigi unoszą się z wrażenia. — Pewność!

— Tego nie zdołam powiedzieć. Nie od...

— Na czym ta pewność oparta? — Na...

— Na służnosci świętej sprawy, której...

— Krzywią się z rozczarowaniem. Chcia-

— Taka pewność dla kupca nie ma żad-

— Bardzo żałuję — stwierdza chło-

— Ależ jak dotąd nie jeszcze nie jest...

— O ile wiem, dopiero niedawno twier-

— Boemund milczy zadowolony i obję-

— ...Pragnęlbymy wam pomóc — po-

— Bóg zapłać za szczerą chęć. Nie po-

— Nie, Bynajmniej. — Pantopus jest tu...

— Nie, Bynajmniej. — Pantopus jest tu...

Małe sensacje z wielkiego świata

„Paul Colette, mechanicznie ciąć drzewa...

„Holender Van Leer kiedy przed 40 laty...

„Ernest Cadine, uchodzący za najlepszego...

„W Bokange (Moselle) mechaniczny taran...

„Niewolnictwo obejmuje w świecie jesz-

„W 1945 Rosjanie mianowali szefem...

„Wojnie 1914-18 lotnik francuski Bate-

„John Levis, uwielbiany przez górników...

„W Berlinie ogłoszono tutaj, że na zasadzie...

„Tranzakcje przeprowadził 3 instytucje:

„Suma tranzakcji wynosi obecnie 19 milio-

„15 sierpnia nie będzie już żołnierza...

„LONDYN. — Ostateczną datę wyjazdu...

„Prawa katolików w Indiach NOWE DELHI...

„Samoloty o szybkości 3.300 km. na godzinę

„W Waszyngton. — Lotnictwo wojskowe...

„Wiedeń. — Austria zamówi w W. Bry-

„Warszawa. — Przybyła tu delegacja...

„Warszawa. — Liczba członków związku...

„Tarnów. — W piątą rocznicę wy-

„Rzym. — Prezydent Włoch de Nicola...

„Wiedeń. — Austria zamówi w W. Bry-

„Warszawa. — Przybyła tu delegacja...

„Warszawa. — Liczba członków związku...

„Tarnów. — W piątą rocznicę wy-

„Rzym. — Prezydent Włoch de Nicola...

„Wiedeń. — Austria zamówi w W. Bry-

„Warszawa. — Przybyła tu delegacja...

„Warszawa. — Liczba członków związku...

„Tarnów. — W piątą rocznicę wy-

„Rzym. — Prezydent Włoch de Nicola...

„Wiedeń. — Austria zamówi w W. Bry-

„Warszawa. — Przybyła tu delegacja...

Czerwiec 22 Niedziela

Dziś: Paulina H.
Jutro: Wanda F.
Po jutrze: Jana Chrzeciela.

Opłata za „Narodowca” wynosi:
za 3 miesiące... 478 Frs.
za 6 miesięcy... 896 Frs.
za cały rok... 1692 Frs.

Zamówienia i wszelkie listy należy adresować
„NARODOWIEC” - LENS S. P. (de C.)

Cecha Dnia

Lato nadeszło. Wśród młodzieży wrze. Matura na karku, wakacje na widoku. Na razie około 35 tysięcy uczennic i uczniów w Francji próbuje przekroczyć próg „zielonej niewiadomości”...

Porazka i spiekota powodują, że co bardziej krewkie natury w walce o nowe horyzonty organizują się, by za wszelką cenę, jak mawiali Rzymianie, godziwie i niedogodnie („per fas et nefas”) wydobycь potajemnie tematy maturalne, choć grożą surowe kary za takie obejście przepisów.

Surowe i oschle „profesorzyce” oraz „mamuty”, tj. zasuszeni profesorowie nie wiele sobie tam robią z podstępów uczniowskich. Stawiają tematy, a potem skrzykną przeliczać jak w kantorze „postawione noty” czy zdać, czy nie, i koniec. Wszystkie się robi w liceach. Radość oczywiście panuje, gdy „zmaltretowana” córka wraca do domu i opowiada mamusi o swych wycieczkach, o wymaganiach, i o dziwnym języku szkolnym i jak to egzaminu złożyła. Ciągna się potem wieczorne rozmowy, a ambitna matula powtarza potem sąsiadce wycieczny swego maturzysty, czy maturystki.

„Moja pani, co to za trudności, ile meki. Co za języki! Piszę sie n.p. Shakespeare, a czyta się Byron!”

We Francji jest istotnie trudno, bo tu trzeba być „calé”, czyli dobrze przygotowanym. Tu walczyć trzeba do dobre. Ponoć w Paryżu kandydaty do matury, zastosowali już nowe metody. Starli się nawet z policją, zostawiając na placu dwóch dotkliwie pobitych strażników porządku, gdy ci ostatni przeskadzali im w skoku przez „Rubikon”.

W Niemczech wynalaziono inną maturę. W Eisenach policja aliancka odkryła małe liceum, gdzie kandydaty składali egzaminy, jak zostały wmyślone. Świadczenia maturalne otrzymywali tylko ci, którzy wykazali się poważnym lupem.

Bądź jak bądź egzaminy są poważniejszymi wydarzeniami w życiu młodzieży. Kto ma szczęście, ma potem świat przed sobą i jest optymistą młodocianym; kto ma pecha, tego rozpacz ogarnia w czarne kropki.

Nie należy jednak zbyt pochopnie przeceniać aktu matury. Wszak jeden z wielkich polskich pisarzy, Wyspiański, był kiepskim uczniem w grece i nienadzwyczajnym maturzystą, ale został najlepszym klasykiem i piewcą starożytności. A we Francji Anatol France, składał maturę co najmniej trzykrotnie. To mu nie przeszkodziło zostać laureatem Nobla.

Więć ci, którym się tym razem nie udało, niech się nadmiernie nie martwią; a tym, którym się powiodło życzymy szczęścia, by z poczwerek młodzieńczych przemienili się szybko na piękne motyle, gotowe do dalekiego lotu życiowego.

O większy przydział samochodów dla rynku francuskiego

Na posiedzeniu akcjonariatu znanej firmy automobilowej A. Citroen, przewodniczący zarządu Boulanger wygłosił obszernie przemówienie na temat położenia przemysłu samochodowego we Francji.

Stwierdził on, że produkcja samochodów i liczba ich na rynku krajowym zależy wyłącznie od rządów. Mianowicie rząd przydziela surowce, w tym sposób stan produkcji oraz określa, ile samochodów należy wywieźć zagranicę.

Aby zwiększyć produkcję samochodów, która we Francji za rok ub. wyniosła tylko 96 tys. wozów wobec 365 tys. w Anglii, trzeba by zwiększyć przydział surowców i przeznaczyć na rynek krajowy większą niż dotychczas część produkcji.

Dodać należy, że zakłady Citroen przy kapitale 420 mil. fr. osiągnęły po dokonaniu poważnych odpisów czysty zysk w sumie 49,9 mil. fr.

W tym samym okresie czasu fabrykowano u Citroena w r. ub. 130 wozów wobec 100 w r. 1945. Dzięki temu powiększeniu produkcji jak i dzięki zdwojeniu sumy, używanej dla sprzedaży wozów, robczość w kosztach produkcji spadła z 36,64% w r. 1945 na 28,09% w r. 1946.

Import francuski w r. 1947 osiagnął wartość 116 miliardów franków Kredyty przeznaczone na import towarów do Francji w drugim półroczu 1947 r. wynoszą 980 milionów dolarów (około 116 miliardów fr.).

Wielką część tej sumy, czyli 816,5 milionów dolarów zamierzono przeznaczyć na import dla Metroplit; dla Unii Francuskiej przeznaczono 163.500.000 dolarów, w czym 87 milionów dla Afryki Północnej, 38,5 milionów dla Indochin, 60 milionów dla innych kolonii.

Więści z Polski

Spółcześnieństwo śląskie buduje nowe szkoły

Złożyło już na ten cel 129,5 miliona złotych

Katowice. — Komitet Odbudowy Szkół w woj. śląsko - dąbrowskim do chwili obecnej zebrał już 129 mil. 500 tys. zł. Zbiórka trwa nadal i przewiduje się przekroczenie projektowanej sumy 200 mil. zł. Jeszcze w bież. miesiącu...

Ważnym elementem budowy szkół jest dobudowanie sal, w których mieściłyby się 900 dzieci, otwarte zostały już w nowym roku szkolnym. Podobne prace prowadzone są we wszystkich ośrodkach województwa śląsko - dąbrowskiego. Z funduszu odbudowy szkół wybudowanych i odbudowanych zostanie kilkadziesiąt nowych placówek szkolnych.

Na uwagę zasługuje postawa ludności śląskiej wobec odbudowy szkół. Oprócz hojnych datków, ludność ta zgłasza dobrowolnie środki lokomocji do przewozu materiałów budowlanych a także sama zgłasza się do pracy przy budowie.

Tak np. w Nowej Wsi część robotniczy nielicznej i pomoc przy budowie dają mieszkańcy. Wzruszające i godne podkreślenia jest, że pomocą służą wszyscy — starzy i młodzi. Nowa Wsieć nie jest wcale jakimś odosobnionym wyjątkiem.

Dzięki tej akcji społecznej z nowym rokiem szkolnym kilkadziesiąt tysięcy dzieci śląskich znajdzie pomieszczenie w nowych budynkach.

Kobiety w przemyśle metalowym

Liczba kobiet, zatrudnionych w przemyśle metalowym, wzrasta szybko. W końcu roku 1945 pracowało ich 5.500, to jest 10 proc. ogólnej liczby zatrudnionych. Z końcem roku 1946 liczba ta podniosła się do 16.000 i wynosiła 16 proc. zatrudnienia. W r. bież. przemyśle metalowym zamierza dojść do 25.000 kobiet, tj. do 20 proc. ogólnej liczby pracowników.

180 milionów zł. ze sprzedaży mienia pomieńskiego w czerwcu

Wrocław. — Wpływy z tytułu sprzedaży mienia pomieńskiego na Dolnym Śląsku wzrastają. W styczniu br. uzyskano za ruchomości domowe 10 milionów zł., w kwietniu 30 mil., a w maju 120 milionów zł. Na czerwcu przewiduje się wpływy w sumie 180 milionów zł.

Dotychczas na terenie Dolnego Śląska zgłosiło się do okręgowego urzędu likwidacyjnego ponad 300 tys. posiadaczy ruchomości domowych w celu uregulowania swych należności.

Centrala Zbytu Zjednoczenia Wyrobów z Blachy, rozpoczęła eksport wader cynkowych do Palestyny. Ogółem transakcja dotyczy około 45 tys. wader.

Rolnicza Centrala Mięsa ma przyjąć z Danii 12 tys. sztuk bydła użytkowego i hodowlanego. Za bydło to płać Polska węgiel.

Warszawa. — Spółdzielni Administracji Mieszkańców oddała do użytku dwa domy mieszkalne przy ul. Narbutta 52. Około 200 osób uzyskało w ten sposób dach nad głową, całość bowiem obejmuje 100 izb, w tym 55 całkowicie odbudowanych, reszta zaś zabezpieczonych od dalszego niszczenia. Koszt odbudowy wyniósł łącznie około 11 milionów złotych.

Piła zniszczona prawie w 90 procentach

Piła posiadała przed wojną 43.886 mieszkańcórow. Obecnie — w skutek wyjątkowo dużego zniszczenia miasta — ma ich około 11 tysięcy. Leży w odległości 82 km. na północ od Poznania.

Miasto rozbudowało po obu brzegach rzeki Gldy. Dużo ogródów owocowych i winnic.

Najstarsze dzieje Pily (niem.: Schneidmühl) nie są znane, dokumenty jej przewyżleone spłonęły. Wiadomo tylko, że w roku 1480 darował ją Maciej Opaliński królowi Kazimierzowi. W roku 1513 uzyskała prawo miejskie niemieckie.

W r. 1772, po rozbiroze Polski, przeszło miasto pod rządy pruskie. Wówczas Fryderyk II sprowadził do Pily osadników Niemców — protestantów.

W roku 1785 urodził się tu Stanisław Staszic. W r. 1835 otrzymała Piła ordynację miejską.

W Pile istniało wiele kościołów, z których najstarszym był kościół Najświętszej Marii Wniebowziętej w cegły, palonej na miejscu zniszczonego drewnianego. Budowano ten kościół niemal całe stulecie, bo od 1628 do 1724.

Zniszczenie obecnej Pily jest wielkie, gdyż ocenia się je na 80 do 90 proc. Całe prawie śródmieście leży w gruzach.

Od najdawniejszych czasów słynęła Piła z wyrobu sukna i koronek, wyprawiano tu skóry i piemożone skóry. Przed ostatnią wojną Niemcy, chcąc utrzymać na granicy wielki skupienia niemieckie, starali się rozwinąć tu wiele galerii przemysłu. Przemysł ten powoli się dzwiga. Pracuje więc fabryka siatek drucianych, maszyn rolniczych, papy, odlewnia, tartaki itd. Czynna jest także elektrownia.

Piła posiada już gimnazjum i liceum ogólnokształcące koedukacyjne, szkołę przygotowawczą gospodarstwa domowego, szkoły zawodową i szkołę muzyczną. Założono tu także dom starców i kalek oraz dom sierot.

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Wydawanie „Narodowca” w Warszawie

Powód do awansu!

Kiedy dygnitarz łowi ryby...

Przed kilku tygodniami bawiła w Wabrzucho wycieczka harcerzy czechskich, serdecznie przyjęta przez tujejsze władze i harcersstwo.

W kilka dni później nadszedł na ręce prezydenta miasta list, w którym uczestnicy wycieczki czeskiej wyrażają podziękowanie za przyjęcie, doznanie w Wabrzucho. Równocześnie Czesi prosili harcerzy wabrzeskich o złożenie im wizyty, zapewniając, że wycieczka spotka się z nie mniej serdecznym przyjęciem, jak czeska w Wabrzucho.

Harcerze wabrzescy poczynili odpowiednie przygotowania i w oznaczonym dniu liczna grupa stanęła się na miejscu zbiórki. Wycieczka nie doszła, jednak do skutku, gdyż, jak się okazało, jeden z dygnitarzy w Klodzku, od którego zależało udzielenie zezwolenia na przekroczenie granicy, w międzyczasie wyjechał na połów ryb.

A tymczasem po drugiej stronie granicy, Czesi przygotowali przyjęcie na 300 osób, czekając na przybycie naszych harcerzy do późnych godzin wieczornych. Gdy nagle z drogi telefonicznej dowieździeli się, co przeskodziło zamierzonej wycieczce, zdumienie ich nie miało granic.

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

„(Dziennik Zachodni)”

W Danii przebywa znaczna liczba Polaków

Przed wojną „Narodowiec” był ich organem. Dziś komunikacja jest zbyt utrudniona

W Danii przebywa spora gromada Polaków, osiadłych tutaj oddawna. Nie jest to nowa „wojenna” emigracja, a ludzie pracy, osiedli tu jeszcze z tych czasów, kiedy się „na saksy” jechało, bo w Polsce ziemi i chleba dla rodzin chłopskich brakowało.

Chłopi — to przeważająca część Polonii duńskiej. Od dwóch a niekiedy i od trzech pokoleń osiedli na gościnnej ziemi duńskiej zakłamywali się w tym małym, żydzielim kraju, gdzie nikt im ich „obcości” nie wyrzekał.

Gdzieś niedługo znajduje się również jakiś inteligent, którego losy życia tutaj zagnały i tu już pozostał, czasem rzemieślnik żydowski z małego polskiego miasteczka, który tu szczęśliwie przetrwał mroczne czasy hitlerowskiej okupacji.

Powodzi im się wszystkim zupełnie dobrze, młodzi mówią po duńsku, jak rodzowici Duńczycy, nie radzą lepiej niż po polsku. Ten dobrobyt, w którym żyją, sprawia, że o powrocie do kraju rzadko kto myśli, za bardzo wrośli już w nową rzeczywistość.

Tym niemniej po dokładniejszej obserwacji, jeśli przebywa się przez pewien czas w środowisku tych duńskich Polaków, można się przekonać, że nie ztraćili oni bynajmniej jeszcze swojej polskości i że choć zewnętrznie — w trybie życia — upodobnili się do otoczenia, w duchu różni ich jednak sporo od autochtonów.

Zainteresowanie sprawami polskimi wzrosło się zwłaszcza wśród nich z chwilą wybuchu wojny. Wówczas dopiero, kiedy niepodległości Ojczyzny, o której zwykło się tylko mówić od święta, zaczęło zagrażać niebezpieczeństwo, poculi iloma wzięli się za „starym krajem” związani. Tragiczny wstępnym spędzają przy radio, słuchając bohaterkich głosów walczącej Warszawy. Potem, kiedy kłęska stała się faktem, natchmiast zaczęli się krzątać dokoła zorganizowania pomocy. Założono Towarzystwo Pomocy Polsce, które zajęło się zbiorąk odzieży dla pierwszych napływających uchodźców i dla jeńców. Duże ilości paczek wysłano do Francji dla żołnierzy polskich.

Niestety, akcja ta została przerwana, ponieważ groźne chmury hitleryzmu zawisły również nad Danią.

Polacy w tym czasie skupili się bardziej, aniżeli przed wojną. Gromadono się śpiewano polskie narodowe pieśni, rozprawiano o dalekiej Ojczyźnie, słuchano polskich audycji z Londynu. Wzruszającym dowodem przywiązania do Ojczyzny jest np. przechowanie polskiego sztandaru sprzed wojny.

Opowiada o tym fakcie przez Zw. Polaków w Odense, Wojciech Kobja: „Polacy po 6-ciu latach okupacji znów u nas podnieśli swój sztandar do góry. Był on dobrze schowany, żeby go Niemcy nie znaleźli!”

Udział Francji w rozbiću atomu

Aktorami filmu „Batalia o ciężką wodę” są byli minister i kilku uczonych

Badania nad energią atomową przeprowadzono już przed wojną. Do badań tych potrzebna była t. zw. „ciężka woda”, produkt fabrykowany jedynie w Norwegii. Kiedy Niemcy dokonali w r. 1940 napadu na Norwegię, posiadano tam ok. 140 kg tego cennego produktu, koniecznego również Niemcom do ich badań nad rozbićciem atomu.

W porozumieniu z patriotycznymi czynnikami postanowiono wywieźć „ciężką wodę” z Norwegii do Francji. Staraniem wówczas go min. zbrojeni Dautry i znanego uczonego Joliot-Curie, męża córki Curie-Skłodowskiej, wysłano do Norwegii specjalną ekspedycję, która dzięki poparciu patriotów norweskich zdołała Niemcom sprzątnąć z przed nosa produkt, tak im konieczny potrzebny do wytworzenia przed Allantami bomby atomowej.

Na miejscu pozostała jednak fabryka, która produkowała „ciężką wodę”. Fabrykę bombardowało bezskutecznie 80 nadfortec latających. Nie udało się jej zniszczyć również i oddzielić 15 spadochromiarzy angielskich, którzy wszyscy zginęli podczas pracy na fabryce. Wreszcie w r. 1943, w celu ukrywania broni i radi.

Szulin. — Soltys gminy Iwno za czasów niemieckich, Herbert Eichstaedt został skazany na 18 miesięcy więzienia za pomaganie w wysiedleniu Polaków i wyruszenie do Polki Szarkowej 180 marek.

Chodzież. — W okolicy wsi Niewielko w lasach państwowych powstał pożar z materiału plynącego z niewiadomego pochodzenia znajdującego się w butelce szklanej wraz z rurką i kulczką metalową. Pożar groził spalaniem całego terenu tj. 54 ha załesionego obszaru gdyby nie natchmiastowa akcja straży pożarnej.

Wrocław. — Tragiczne wypadki utonięcia w Odrze powtarzają się coraz częściej. Utonął Henryk Flejgel, kilkunastoletni Michał Kuczyński i Romuald Gruszczynski oraz 12-letnia Alicja Giers.

Katowice. — Rozpatrywana była sprawa Bywala Konrada, który naraził hurt „Ballidon” na duże straty, uieruchamiając jedną z tokarek przez kradzież pasa skózanego. Sąd wymierzył oskarżonemu karę 8-miu lat więzienia.

Bruxela. — Przewodniczący unii syndykatów chrześcijańskich w Belgii, A. Cool oświadczył, że wszystkie kopalnie na terenie Belgii obejmie strajk, jeżeli przedstawiciele Syndykatu górników, pracodawców i rzadzi nie dojdą do porozumienia w sprawie żywotnych zagadnień, interesujących trzy strony.

Bruxela. — Przewodniczący unii syndykatów chrześcijańskich w Belgii, A. Cool oświadczył, że wszystkie kopalnie na terenie Belgii obejmie strajk, jeżeli przedstawiciele Syndykatu górników, pracodawców i rzadzi nie dojdą do porozumienia w sprawie żywotnych zagadnień, interesujących trzy strony.

myśl polecał z Londynu, zaskoczył fabrykę 4 partyzantów norweskich w akcji, która zdumiła i zaskoczyła Niemców swą śmiałością.

Z chwilą załamania Francji przez wojska niemieckie zaistniała dla „ciężkiej wody” nowe niebezpieczeństwo. Niemcy, poinformowani przez swą „5-tą kolumnę”, czynili wszystko, aby ją zdobyć. Cenny ładunek zdołano jednak zatopić w Bordeaux na statku, od którego do Anglii i wywieźć w drogę wraz z innymi statkami. Niemiecy lotnicy bombardowali statki i zatopili ten, na którym nie było „ciężkiej wody”. Kiedy zaś Niemcy pytali się później o nią, powiedzieli im, że znajdowali ją na zatopionym statku i wraz z nim została zniszczona.

Tymczasem „ciężka woda” dostala się później do USA, gdzie oddała odpowiednie usterki przy rozbićciu atomu i stworzeniu pierwszych bomby atomowej.

Obecnie na temat tej niewyżytkiej epopei, nakreśla się we Francji film p. t. „Batalia o ciężką wodę”. Poza swą treścią, film ten będzie i o tyle wyjątkowy, że rolę „gwiazdorów” pełnić będą p. Dautry, były minister oraz kilku uczonych z prof. Joliot-Curie na czele.

W filmie będą również zdjęcia ze słynnego więzienia w Riom, gdzie przez pewien czas byli więzieni przez rząd Vichy znani politycy jak Blum, Reynaud, Daladier, Mandel i gdzie odbył się ich proces i wyroczony zresztą przez Vichy do końca, kiedy rozstrzelano ich w więzieniu w Riom ukrzyżowany przez krótki czas „ciężka woda” uję w przewiezieniu z Norwegii i z Riom ładunek został skierowany do Bordeaux.

Wszystkie te szczegóły podali b. min. Dautry i prof. Joliot-Curie na konferencji prasowej, jaka urządzili — jak przystało na „gwiazdorów filmowych” — z chwilą przystąpienia do nakręcania filmu.

Grury stanie się „Atomville”? W dep. Saone et Loire znajduje się mała miejscowość Grury, która może wkrótce stać się sławną w Europie. W Grury znajduje się bowiem dom, u którego wejścia wciąż zamienił napis: „Ośrodek Studiów Atomowych”.

W latach 1910 do 1913, a następnie od 1926 do 1930 dokonano badań terenów dokoła Grury w poszukiwaniu uranu, które jak wiadomo stanowi główną część bomby atomowej. Badania te były jednak raczej doręczne.

Dopiero w r. 1945, pod wpływem odkryć amerykańskich, zaczęto przeprowadzać badania na szerszą skalę na terenach należących do państwa Faullin. „Nie wolno wchodzić” czyta się wszędzie na ogrodzeniu, od dzielającym otoczenie teren. I w „Ośrodku Studiów” zachowuje się zrozumiale milczenie na temat dotychczasowych osiągnięć.

Kilkakrotnie Grury odwiedził już pan Joliot - Curie, córka Curie - Skłodowskiej, a zona kierownika badań atomowych we Francji, prof. Joliot-Curie.

Okolice ludność stwierdziła, że odkryte u nich złoża uranu są twierdzą najbardziej w całej Europie. Nie jest więc wykluczone, że Grury kiedyś przyjmie nazwę „Atomville”.

Niedomagania opieki nad potrzebującymi pomocy uchodźcami polskimi Z kól czytelników naszych w Belgii piszą nam, na temat niedomagania opieki nad uchodźcami polskimi w Belgii, co następuje: „Wielu pracujących Polaków szuka się w niedomagania opieki lekarskiej, takiej użycza Towarzystwo Pomocy Polakom w Brukseli (R. S. F. P.), dawniej Polski Czerwony Krzyż rządowy londyński. — Wprawdzie jest tam lekarz i klinika dentyerska, ale urzędują w godzinach, kiedy wszyscy pracują a ci właśnie najbardziej tej opieki potrzebują i nie mogą z niej skorzystać z odpoczynku, ale kogo właśnie obsługują? — tych, którzy nie pracują, bo mają z czego żyć i jeżeli mają z czego żyć, mogą od bić i lekarza czy dentyście opłacić prywatnie. A ci, którzy pracują w fabrykach i zakładach na utrzymanie mogą zarobić, nie mogą z tej instytucji skorzystać, a ta instytucja nawet nie pomyślała, aby to urządzić jakoś inaczej.”

Wielu Polaków zapytuje się, dlaczego nie ma bezpłatnej biblioteki, czasopiśmi i innych kulturalnych rozrywek dla biednych pracujących, nie mogących sobie pozwolić na zakupienie drogiej książki czy czasopiśmi. Zauważają jednak, że są instytucje o szumnych nazwach społecznych, ale najpotrzebniejszej rzeczy nie ma. Inni znów zapytują dlaczego nie ma jakiegos kursu języka francuskiego, mimo istnienia wyższego instytutu naukowego w Brukseli.

Jeżeli zresztą pracujących Polaków nie korzysta z żadnej pomocy od istniejących instytucji społecznych i dobroczynnych na terenie Brukseli, dla kogo właściwie te instytucje pracują? a jest ich coś więcej i każda walczą o zdobycie sobie najwięcej członków i każda najwięcej obiecuje, ale tylko obiecuje! (—)

Przygody Rafała Pigulki

Rafał jest szczerze strapiiony: żelazkiem oberwał od żony i nos mu porządnie zbiał Barbarka miła.

Tęgo Rafałowi za wiele. Do sklepu więc wnet biegnie śmiejąc: By pomoże wybrzyki żonine, Kupuję dyscyplinę!

Leży w domu gdy wrócił progi. Natychmiast odrzucił strach srogi: — Nie ma! — A nóż... Na własnej odczuje ją skórę!”

Chytrze maskuje więc plany. Psa kupił — uradowany. Ze czułości uśpił Barbarkę. Ten wyga stary!

Dziedzictwo

POWIEŚĆ

— Gdyby Terenia widziała pana w tej chwili, porażka Orlicza byłaby dokonana. W oczach ma pan się prawdziwie... upiorną.

Zadrzałem.

— Skąd pani?... — spytałem.

— Skąd znam to słowo?... To określenie Tereni.

